

TELEPÜLÉSTERV 2026

2

FEJLESZTÉSI TERV

partnerségi dokumentáció

Megbízó:

Magyarhertelend Község Önkormányzata

A Fejlesztési tervet készítették:

S.T.F.T. Bt.
MAR-KONT' 2000 Szolgáltató Bt.

TARTALOM

1 Jövőkép 2
1.1 Magyarhertelend települési jövőképe 2
2 Stratégia 3
2.1 Átfogó célok, stratégiai fejlesztési célok 3
2.2 Tematikus célok 6
2.3 Területi célok 6
2.4 A stratégia célrendszere 6
2.5 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása 7
3 Cselekvési program 8
3.1 A Fejlesztési terv összhangja más stratégiákkal 8
3.1.1 Az Európai Unió által előrevetített stratégiai célok 8
3.1.2 Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program 10
3.1.3 Baranya vármegyei klímastratégia 2017-2030 12
3.1.4 Önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervekhez, programokhoz való illeszkedés 13
3.2 Tervezett fejlesztések/beavatkozások bemutatása 14
3.3 A beavatkozások/fejlesztések pénzügyi terve 22
3.4 A beavatkozások, fejlesztések ütemezése 24
3.5 Partnerség, interjúk 26
3.5.1 Partnerség 26
4 Fejlesztési tervlap 29

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A stratégia célrendszere 7

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat Átfogó célok és kapcsolódó tematikus célok 6
2. táblázat: Magyarhertelend Fejlesztési tervének összhangja az EU 2021-2027 stratégiával 9
3. táblázat: Beavatkozás típusok a tematikus célok szintjén 15
4. táblázat Tervezett beavatkozások részletes bemutatása 16
5. táblázat Magyarhertelend tervezett beavatkozásainak pénzügyi terve 22
6. táblázat: A beavatkozások, fejlesztések ütemezése (GANTT diagram) 25

1 JÖVŐKÉP

A stratégiaalkotás első mozzanata a jövőképalkotás, amelyet a jövőképet támogató stratégiai célrendszer kijelölése követ majd.

A vízió és az arra épülő célkitűzések biztosítják, hogy a célrendszer mögött felsorakoztatott eszközök és cselekvések Magyarhertelend fejlődését szolgálják. A jövőkép igazodik a település sajátosságaihoz (a megalapozó vizsgálatra és helyzetfeltárásra épül), valamint a külső kihívások által generáltfejlődési trendekhez és azokhoz a referenciadokumentumokhoz, amelyek a területfejlesztés külső feltételrendszerét adják (uniós, nemzeti, térségi, ágazati fejlesztési dokumentumok, szabályozási környezet).

A jövőkép - a Fejlesztési terv végrehajtásában szereplők mindegyike számára - integráltan és egyértelműen szemlélteti a reális településfejlesztési célok megvalósításával létrejövő azon jobb, élhetőbb jövőbeli állapotot, amely érdekében a településfejlesztési terv készül. A jövőkép meghatározza a legfőbb településfejlesztési elveket, az ezeken alapuló távlati fejlesztési szándékokat, a környezeti és társadalmi felelősséget a település társadalmi, gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében.

1.1 Magyarhertelend települési jövőképe

Magyarhertelend hatályos településtervvel nem rendelkezik, ebből kifolyólag eddig nem került sor olyan vízió/jövőkép megfogalmazására, mely a komplex települési funkciók, szolgáltatások, jellemzők és sajátosságok köréből meghatározná azokat a hangsúlyos irányvonalakat, melyek prioritástélveznek a településfejlesztés következő éveiben.

Magyarhertelend 2030-ig elérendő víziójaként a következő került megfogalmazásra:

"Magyarhertelend egy természeti adottságaira és kulturális hagyományaira építő, szerethető és vendégszerető, egészséges és klímabarát környezettel rendelkező, a nemzetközi turizmus mellett prosperáló helyi gazdasággal bíró, elégedett lakossági és üdülői létszámában növekvő, megújulni képes kistelepülés"

2 STRATÉGIA

A stratégiában történik - a jövőkép megvalósítása érdekében -

a) a rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési céloknak,
b) a településfejlesztési célok rendszerének
c) az integrált és tematikus beavatkozási területeknek és
d) az épített és természeti örökség védelme követelményeinek

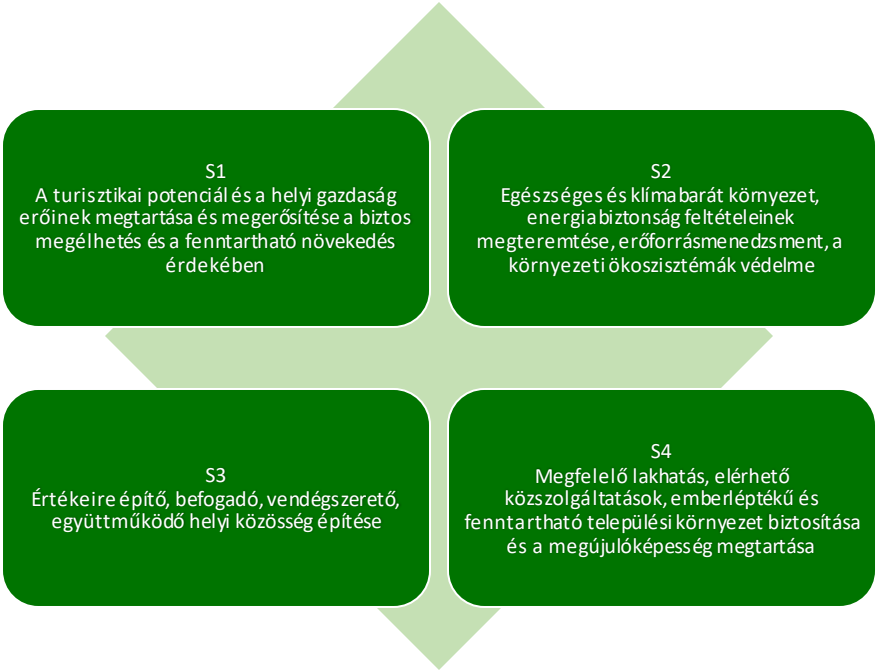
meghatározása, figyelembe véve a gazdasági szereplők települést érintő terveit és törekvéseit, valamint a helyi társadalom szükségleteit. A fejlesztési célokhoz fejlesztési céladatok és fejlesztési akcióterületek kerülnek meghatározásra.

2.1 Átfogó célok, stratégiai fejlesztési célok

A község jövőképéből levezethető hosszútávú, stratégiai szintű céljainak meghatározása mellett a célok meghatározása és ábrázolása a 2030-ig terjedő időtávra, azaz középtávra történik. A stratégiai célok meghatározása a jövőképen alapszik. Miközben a vízió egy stabil célállapotot rögzít, a stratégiai célrendszer dinamikus, egyértelmű üzeneteket fogalmaz meg és kellő rugalmasságot biztosító tematikus (rész)célokra bontja a jövőképhez vezető beavatkozásokat.

Hosszútávú stratégiai célok

Magyarhertelend jövőképében négy hosszútávú stratégiai cél fogalmazódik meg:

Horizontális célok

A Fejlesztési tervben szereplő fejlesztési célterületeken átívelnek a horizontális célok, vagyisazegyes beavatkozásoknak közvetlen céljaik mellett az egész társadalom számára fontos (horizontális) célok terén is eredményt kell felmutatniuk, vagy legalábbis bizonyítani kell, hogy ahol lehetett, ott megpróbálták érvényesíteni ezeket a szempontokat.

A horizontális célkitűzések közös ismérvei:

- nem választhatók, azaz nem elhagyhatók, mindenhol - ahol csak lehetséges - érvényesíteni kell azokat;
- nem járulékos elemek, azaz a célrendszerben nem egy újabb felsorolt célként jelennek meg, hanem minden egyes célban integráltan;
- a fejlesztési folyamat minden szintjén és minden szereplő által teljesíteni szükséges.

A Fejlesztési terv horizontális célkitűzései:

- esélyegyenlőség és méltányosság érvényesítése;
- digitális átállás, okos település törekvések
- fenntarthatóság és reziliencia.

ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS MÉLTÁNYOSSÁG ÉRVÉNYESÍTÉSE

Az Európai Unió egyik hangsúlyos alapelve a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód szükségessége. A nemi alapú diszkrimináció tilalmát és a nemek közötti egyenlőség előmozdításának célját az Európai Unióról Szóló Szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikke, az EUMSZ 8. cikke, valamint az Alapjogi Charta 21. cikke is tartalmazza. Ezen túlmenően az esélyegyenlőség elősegítésének célja jellemzően a hátrányos megkülönböztetésből – mely alapulhat nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon - fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése, az érintett emberek társadalmi-gazdasági aktivitásának, részvételének növelése, a társadalmi szintű esélyteremtés.

További kiemelt cél a szegénység, a társadalmi kirekesztettség és a szegregáció csökkentése, a szociális és területi kohézió, a társadalmi befogadás növelése, az esélytudatosság, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű népesség társadalmi, gazdasági felemelkedésének és beilleszkedésének előmozdítása. Az egyes beavatkozások, projektek tervezése, megvalósítása, fenntartása során figyelemmel kell lenni Magyarhertelend Helyi Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazott Intézkedési Tervben foglaltakra (HEP IT).

DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS, OKOS TELEPÜLÉS TÖREKVÉSEK

A stratégia célrendszerének horizontális szempontjaként megfogalmazásra került egy fontos és a XXI. században figyelmen kívül nem hagyható cél is, mely a település digitalizációs céljait fogalmazza meg általánosságban. A megvalósítandó fejlesztések során a település ilyen irányú felkészültségének és fejlettségi szintjének megfelelően azon szolgáltatások esetén, melyek a mindennapi működést és fenntarthatóságot elősegítik, figyelembe kell venni a digitális eszközök használatának és technológiák alkalmazásának lehetőségét.

Tehát a jövőben minden esetben vizsgálandó, hogy az adott beavatkozást érintően mennyire felkészült a település a digitalizációra, milyen szintű a kiindulási felkészültség és mennyire alkalmazható valamely smart city technológia, továbbá, hogy az mennyire támogatja/esetleg gátolja az adott fejlesztést, a későbbi működtetést, fenntartást.

Fontos, hogy a település mindig megtalálja az adott cél/részcél/beavatkozás és a horizontális cél keresztmetszetét és választ találjon arra a kérdésre, hogy milyen fő településfejlesztési célokat lehet támogatni a digitális fejlesztési célok helyes kijelölésével.

Egy okos település működésénél alapvető elvárás az alábbi négy horizontális alapelv megvalósulása:

- szolgáltatások minőségének és hatékonyságának javítása;
- energia és más erőforrások takarékosabb felhasználása;
- állampolgárok bevonása és életminőségük javítása;
- gazdaságilag önfenntartó rendszerek megalkotása.

A településfejlesztés szempontjából kiemelten fontos a vidék és a fenntartható,jóminőségű vidéki élet megteremtése. Ennek érdekében 2021-ben elindult a kistelepülések vonzerejének és élhetőségének javítását digitális, illetve okosmegoldásokkal hatékonyan segítő Digitális Falu Program (DFP). Az Európai Parlament és az Európai Bizottság „okosfalvak" (smart villages) kezdeményezésének célja az európai falvak újjáélesztése a vidéki lakosság életkörülményeinek lényeges javításán keresztül, elsősorban a fiatalokra fókuszálva úgy, mint az internetelérhetőség, a minőségi oktatás, a fejlett egészségügyi szolgáltatások, a jó közlekedés és az érdemi munkahelyek elérhetőségének biztosítása.

FENNTARTHATÓSÁG ÉS REZILIENCIA

A környezet és természet védelme, az éghajlatváltozás mérséklése - az esélyegyenlőséghezhasonlóan - alapelvként van megfogalmazva az Európai Unió tagországai számára. Az alapelveket az EUMSZ 11. cikke, a fenntartható fejlődés elve[1], a Párizsi Megállapodás[2] és a „ne okozz jelentős kárt" célkitűzés határozza meg.

A „ne okozz jelentős kárt" elvet az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról vezette be. A rendelet értelmében nem támogatható olyan projektek megvalósítása, melyek az alábbi 6 környezeti célkitűzés bármelyikének megsértéséhez vezetne, jelentős környezeti kárt okozva ezzel:

- éghajlatváltozás mérséklése;
- éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;
- vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme;
- körforgásos gazdaságra való átállás;
- szennyezés megelőzése és csökkentése;
- biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

A reziliencia, adaptáció alapvető megközelítése, hogy a települések általában valamilyen egyensúlyi állapotban vannak, amelyből - ha valamilyen külső tényező kibillenti őket - a fő cél a visszatérés, vagy egy új egyensúlyi állapot megtalálása. A reziliencia a fenntartható fejlődés kulcselemeként is értelmezhető, vagyis egy olyan eszköznek tekinthető, melynek segítségével a fenntarthatóság elérhető. A reziliens település nem csak a gazdasági fejlődést, tudatos tervezést jelenti, hanem magában foglalja a lakosság életminőségének és jóllétének hosszútávú javítását, az egészséges és biztonságos környezet megteremtését, valamint az esélyegyenlőséget és méltányosságot is.

1 Az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljai: https://www.ksh.hu/sdg

2 Az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében, a részes felek 21. konferenciáját követően elfogadott, az éghajlatváltozásról szóló 2015-ös Párizsi Megállapodás: https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1600050.TV

A beruházások megvalósítása során fontos szerepet kap a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos szemléletformálás. A környezet védelme és az éghajaltváltozás mérséklése alapelvként van megfogalmazva az Európai Unió tagországai számára, melyeket, az EUMSZ 11. cikke, a fenntartható fejlődés elve, a Párizsi Megállapodás és a „ne okozz jelentős kárt" célkitűzés határoz meg.

A projektek megtervezése, kivitelezése során fontos szempont a táji -, természeti, környezetiértékek védelme, a fenntarthatóság szem előtt tartása, a klímaváltozás elleni küzdelem támogatása, valamint a reziliencia.

2.2 Tematikus célok

Az előzőekben megfogalmazott stratégiai célok a település gazdasági, társadalmi és környezeti problémáira, kihívásaira vonatkozó (2030-ig elérendő) célkitűzéseket fogalmazzák meg. A tematikus célok ezen átfogó településfejlesztési célok mentén kerültek meghatározásra.

A tematikus célok rendszerét az alábbi táblázat foglalja össze:

1. táblázat Átfogó célok és kapcsolódó tematikus célok

KÖZÉPTÁVÚ ÁTFOGÓ CÉLOK	Prosperáló Magyarhertelend	Zöldülő Magyarhertelend	Megtartó Magyarhertelend	Kiszolgáló Magyarhertelend
DIMENZIÓK	GAZDASÁG	KÖRNYEZET- ÉS KLÍMAVÉDELEM	TÁRSADALOM	TERÜLETHASZNÁLAT, ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET, MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA
TEMATIKUS (RÉSZ)CÉLOK	**T1** Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés	**T3** Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés	**T5** Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények	**T7** Közszolgáltatások minőségi javítása
	T2 Helyi gazdaságfejlesztés	**T4** Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés	**T6** Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása	**T8** Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése

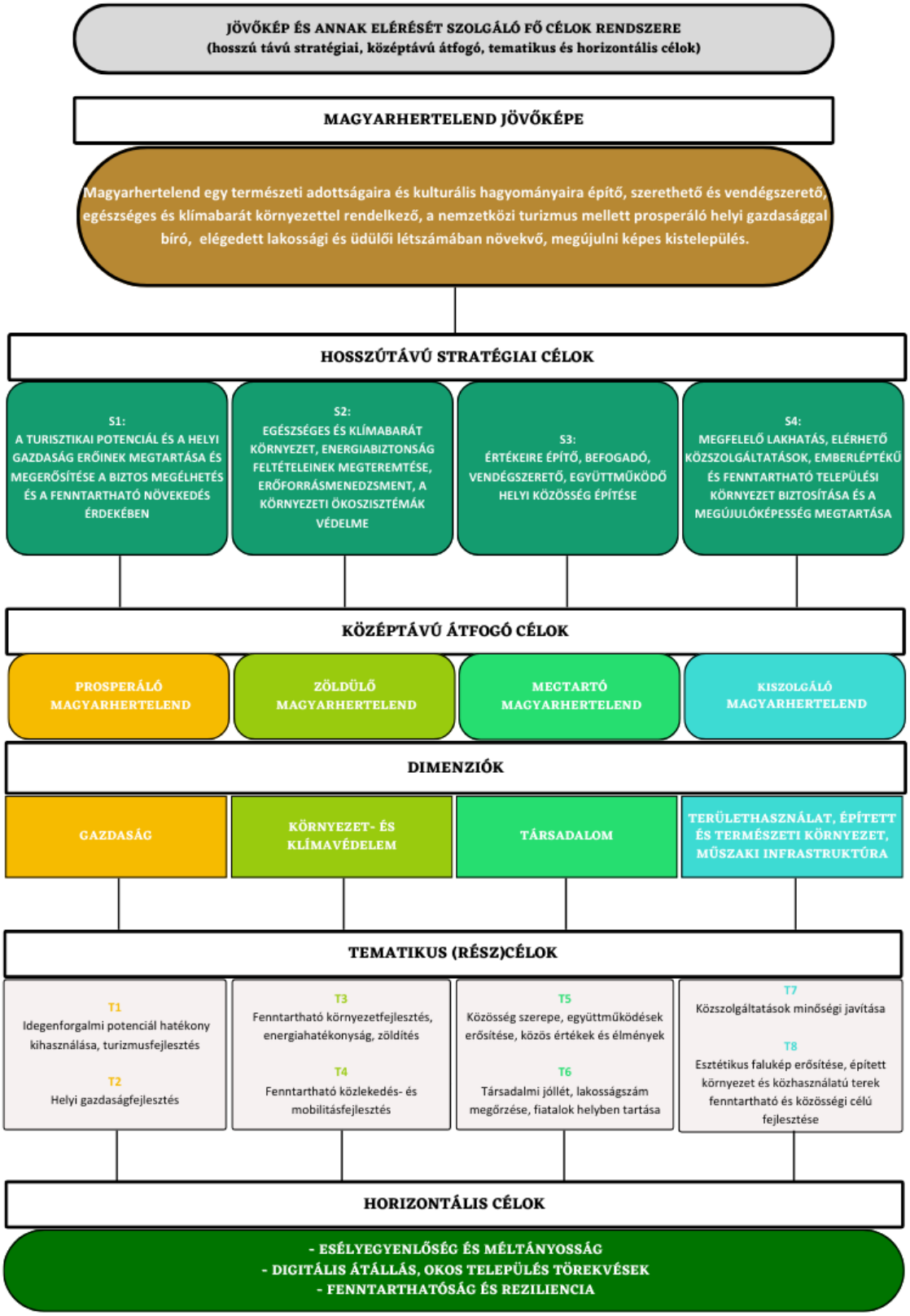
2.3 Területi célok

Magyarhertelend Község Önkormányzata a Településterv készítése során - a település viszonylag homogén szerkezete és kis mérete miatt - önállóan kezelendő településrészeket nem határozottmeg, így területi célok megfogalmazása nem releváns.

2.4 A stratégia célrendszere

Az alábbi ábra célhierarchiába rendezve mutatja be Magyarhertelend jövőképét, az abból kiemelésre kerülő hosszútávú (átfogó) stratégiai célokat és a hozzájuk kapcsolt tematikus célokat, továbbá a stratégia egészét horizontálisan átszövő célokat:

1. ábra: A stratégia célrendszere

2.5 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Magyarhertelenden önállóan kezelendő településrészek nem kerültek kijelölésre, így a tematikusés területi célok közötti összefüggés bemutatása Magyarhertelend esetében nem releváns.

3 CSELEKVÉSI PROGRAM

A cselekvési program meghatározza a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket, a kapcsolódó céladatokat és az önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok vonatkozó elemeit. A cselekvési program tartalmazza továbbá a fejlesztések pénzügyi tervét és ütemezésének vázolását is.

3.1 A Fejlesztési terv összhangja más stratégiákkal

A fejlesztési tervben meghatározott célok és beavatkozások olyan hosszú-, közép- és rövidtávú stratégiai elképzeléseken alapulnak, melyek döntően – leszámítva a befektetői magántőkét, önkormányzati és egyéb önerőt - hazai támogatásokból és az Európai Unió fejlesztési forrásaiból valósulhatnak meg. Ebből az okból kifolyólag a célok meghatározásakor figyelembe kellett venni a magasabb szintű európai uniós és különböző hazai fejlesztéspolitikai, stratégiai dokumentumokhoz, programokhoz való illeszkedést. A következő alfejezetek a Fejlesztési terv összehangoltságát a célokés elképzelések vonatkozásában az alábbi stratégiai dokumentumokkal kapcsolatban vizsgálják:

- EU 2021-2027 stratégia;
- Nemzeti Fejlesztés 2030;
- Vármegyei Területfejlesztési Program;
- Vármegyei klímastratégia;
- Önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok.

3.1.1 Az Európai Unió által előrevetített stratégiai célok

A nemzetközi szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés tekintetében az **Európai Unió 2021-2027-es időszakra vonatkozó stratégiájában** az alábbi szakpolitikai célok kerültek megfogalmazásra:

- Versenyképesebb és intelligensebb Európa: a KKV-k fejlesztésére, kutatás-fejlesztésre, innovációra és digitális képzésre összpontosító Intelligens Szakosodási Stratégia keretében tervezett beavatkozásokat vezeti be.
- Zöldebb, karbonszegény és ellenálló Európa: célja a klíma- és környezetvédelmi célkitűzések elérése, amelyhez gazdaságos és fenntartható energiatermelésre, biztonságos hálózatokra, intelligens megoldásokra, megújuló és bővülő kapacitású közüzemi szolgáltatásokra és tisztább üzemű városi közlekedésre összpontosít.
- Jobban összekapcsolt Európa: a Nemzeti Közlekedési Stratégiához és az EU Fenntartható és Intelligens Mobilitási Stratégiájához illeszkedő beavatkozásokat tartalmaz.
- Szociálisabb és befogadóbb Európa: az alapvető emberi szükségleteknek megfelelő életszínvonal biztosítására, az egészséges és munkaerőpiacon versenyképes társadalom kialakítására összpontosít.
- A polgárokhoz közelebb álló Európa: a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a térségek és települések fejlesztése, valamint a tematikusan és térségileg integrált turisztikai fejlesztések támogatása a középpontban áll.
- Igazságos átmenet: a klímavédelmi célú gazdasági átmenetet a leginkább érintő térségekre és ágazatokra összpontosít, tekintettel a szénalapú energiahordozóktól való függőségükre.

Ezen célok az Európai Unió minden tagállama számára kijelölik a fejlesztési irányokat. Az EU stratégia leghatékonyabb megvalósulása érdekében minden szereplőnek a saját adottságaihoz mérten a számára legalkalmasabb területeken szükséges hozzájárulnia a célok eléréséhez. Magyarország 2030-ig szóló egyik fő célja a gazdasági és társadalmi versenyképesség növelése a kedvezőtlen helyzetű térségek fejlesztése mellett, miközben a társadalmi, gazdasági, környezeti és humán fenntarthatóság összhangjával biztosítja a jövő nemzedékek lehetőségeinek hosszútávú megőrzését. A következő táblázat mutatja be, hogy a fejlesztési tervben meghatározott célok közül melyek illeszkednek az egyes Európai Uniós célkitűzésekhez:

2. táblázat: Magyarhertelend Fejlesztési tervének összhangja az EU 2021-2027 stratégiával

Európai Unió 2021-2027 célkitűzések	Magyarhertelend Fejlesztési terv	
	Középtávú átfogó célok	**Tematikus részcélok**
Versenyképesebb és intelligensebb Európa	S1 A turisztikai potenciálés a helyi gazdaság erőinek megtartása és megerősítése a biztos megélhetés és a fenntartható növekedés érdekében S3 Értékeire építő, befogadó, vendégszerető, együttműködő helyi közösség építése S4 Megfelelő lakhatás, elérhető közszolgáltatások, emberléptékű és fenntartható települési környezet biztosítása és a megújulóképesség megtartása Horizontális cél: digitális átállás, okos település törekvések	**S1 Turisztikai szerepkör, gazdasági prosperitás esetében:** - T1 Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés - T2 Helyi gazdaságfejlesztés **S3 Megtartó, élhető cél keretében:** - T5 Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények - T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása **S4 Kiszolgáló szerepkör keretében:** - T7 Közszolgáltatások minőségi javítása - T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése **Horizontális cél keretében:** - digitalizáció
Zöldebb, karbonszegény és ellenálló Európa	S2 Egészséges és klímabarát környezet, energiabiztonság feltételeinek megteremtése, erőforrásmenedzsment, a környezeti ökoszisztémák védelme Horizontális célok: digitális átállás, fenntarthatóság és reziliencia	**Környezeti, klímavédelmi, fenntarthatósági cél keretében:** - T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés - T4 Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés **Horizontális cél keretében:** - digitalizáció a szolgáltatás, működés, üzemeltetés és fenntartás hatékonyságának erősítése érdekében - a környezet és természet védelme, az éghajlatváltozás mérséklése, rugalmas alkalmazkodóképesség
Jobban összekapcsolt Európa	S4 Megfelelő lakhatás, elérhető közszolgáltatások, emberléptékű és fenntartható települési környezet biztosítása és a megújulóképesség megtartása Horizontális cél: digitális átállás	**S4 Kiszolgáló szerepkör keretében:** - T7 Közszolgáltatások minőségi javítása - T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése **Horizontális cél keretében:** - digitalizáció

Szociálisabb és befogadóbb Európa	S3 Értékeire építő, befogadó, vendégszerető, együttműködő helyi közösség építése Horizontális cél: esélyegyenlőség és méltányosság	**S3 Megtartó, élhető cél keretében:** - T5 Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények - T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása **Horizontális cél keretében:** - esélyegyenlőség és méltányosság érvényesítése
A polgárokhoz közelebb álló Európa	S3 Értékeire építő, befogadó, vendégszerető, együttműködő helyi közösség építése Horizontális cél: esélyegyenlőség és méltányosság	**S3 Megtartó, élhető cél keretében:** - T5 Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények - T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása **Horizontális cél keretében:** - esélyegyenlőség és méltányosság érvényesítése
Igazságos átmenet	S2 Egészséges és klímabarát környezet, energiabiztonság feltételeinek megteremtése, erőforrásmenedzsment, a környezeti ökoszisztémák védelme Horizontális célok: fenntarthatóság és reziliencia	**Környezeti, klímavédelmi, fenntarthatósági cél keretében:** - T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés - T4 Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés **Horizontális cél keretében:** - a környezet és természet védelme, az éghajlatváltozás mérséklése, rugalmas alkalmazkodóképesség

Az alábbi Operatív Programok kerültek meghirdetésre a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban:

- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
- Végrehajtási Operatív Program Plusz
- Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz

Ezek közül Magyarhertelend fejlesztéseinek megvalósítása érdekében – forrásszerzés céljából - a következő Operatív Programok jöhetnek számításba: DIMOP Plusz, EFOP Plusz, IKOP Plusz, GINOP Plusz, TOP Plusz, KEHOP Plusz.

3.1.2 Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program

A 2021-ben készült **Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program** 7-10 éves időtávban fogalmazza meg a vármegye terület- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó vállalásait, s határozza meg a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósulását elősegítő intézkedéseket.

A Programban foglalt átfogó célok az alábbiak:

I. Magas hozzáadott értéket teremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása
II. Fenntartható, egészséges és megújuló társadalom
III. Környezet- és energiatudatos vármegye

A dokumentumban megfogalmazott stratégiai célok közül az alábbi célok közvetlenül, vagy közvetett módon hatással lehetnek a település fejlődésére is:

1. Helyi gazdaságok fejlesztése, körforgásos gazdaság kialakítása
2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése
3. A jelenlegi és jövőbeni piaci igényekhez illeszkedő emberi erőforrás fejlesztés
4. Társadalmi felzárkózás elősegítése
5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata
6. Elérhetőség és mobilitás javítása

A Területfejlesztési Programban megfogalmazott prioritások és intézkedések közül az alábbiak esetében található szoros kapcsolódás Magyarhertelenddel. Ezen – a stratégiai célok mentén kialakított – prioritások és intézkedések a jelen Fejlesztési tervben szereplő célok és beavatkozások megfogalmazásakor figyelembevételre kerültek:

I. prioritás: A helyi termelésen alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével
   - 1.1. intézkedés: A mezőgazdasági, illetve kézműves termékek helyben történő feldolgozását, és értékesítését ösztönző fejlesztések támogatása.
   - 1.3. intézkedés: A helyi piacok, ill. egyéb elosztó és helyi logisztikai funkciókat ellátó intézmények, szervezetek kialakulását, megerősödését támogató fejlesztések megvalósítása.

II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében
   - 2.8. intézkedés: A turisztikai potenciál erősítését szolgáló fejlesztések támogatása elsősorban a meglévő természeti, szellemi, kulturális és épített örökségi értékek és kapcsolódó népszerű szolgáltatások minőségének javításával.

III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése
   - 3.3. intézkedés: Az iskolarendszerből már kikerült munkaerő továbbképzését, átképzését és vállalkozóvá válását szolgáló programok támogatása.
   - 3.5. intézkedés: Az alap- és középfokú oktatás eredményességének növelése, új módszerek, IKT technológia és digitális tartalmak alkalmazásának és elérhetőségének támogatása, a kulturális intézmények minőségi oktatást támogató szolgáltatási kínálatának fejlesztése.

IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplexfejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében
   - 4.1. intézkedés: A hátrányos helyzetű gyermekek oktatáshoz, neveléshez (óvodai ellátáshoz), minőségi oktatást támogató kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférésének javítását, társadalmi integrációját szolgáló fejlesztések, speciális nevelési programok támogatása.
   - 4.2. intézkedés: Az egészségtudatos életmódra való áttérés elősegítését célzó komplex nevelési és szemléletformáló egészségfejlesztési és betegségmegelőző programok megvalósításának támogatása, prevenciós szolgáltatások fejlesztése.
   - 4.3. intézkedés: A folyamatosan romló helyzetű, elmaradott térségek, települések, barnamezős területek, városrészek dinamizálását, a társadalmi szegregáció csökkentését szolgáló komplex település rehabilitációs és a társadalmi együttélést segítő közösségfejlesztő és kulturális programok megvalósítása.

- 4.4. intézkedés: A lakhatási körülmények közötti területi különbségek csökkentését szolgáló fejlesztések, szociális bérlakás programok megvalósítása, a szociális bérlakás állomány fejlesztése.
- 4.5. intézkedés: Az egészségügyi és szociális ellátórendszer szolgáltatásaihoz való egyenlő esélyű hozzáférést segítő fejlesztések

V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímatudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése

- 5.2. intézkedés: A klímabarát építészeti-műszaki és településtervezési megoldások elterjesztését és a zöldfelületi rendszert szolgáló fejlesztések támogatása.
- 5.4. intézkedés: A lakosság klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra való felkészítését, valamint a klíma- és környezettudatosság általános erősítését szolgáló programok, akciók támogatása.
- 5.5. intézkedés: A környezetvédelmi kommunális infrastrukturális ellátottság javítását szolgáló beruházások támogatása.
- 5.8. intézkedés: A helyben gazdaságosan hasznosítható mértékben jelen levő – elsősorban megújuló – energiaforrások felhasználására alapozott energiatermelés- és ellátás létesítményeinek és rendszereinek kiépítése.

A Baranya Vármegyei Területfejlesztési Programban azonosításra kerültek az átfogó és stratégiai célok, másrészt a vármegye középtávú céljait szolgáló prioritások és annak intézkedésrendszere. A Baranya Vármegyei Integrált Területi Program (ITP) keretében pedig kijelölésre kerültek azon vármegyei területfejlesztési program célok, melyek elérése a TOP Plusz eszközrendszerével biztosítható.

3.1.3 Baranya vármegyei klímastratégia 2017-2030

A „klímatudatos Baranya” címszó alatt célkitűzés javítani a települések klimatikus viszonyain, kezelnia külső kockázatokat, továbbá cél a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás, a gazdag természeti és épített örökség megőrzése és kihasználása. Ezen jövőképhez kiválóan illeszkedik jelen Fejlesztésiterv feltárt rövid-, közép- és hosszútávú célrendszere.

A környezeti fenntarthatóság elérése érdekében megfogalmazott "Egészséges és klímabarát környezet, energiabiztonság feltételeinek megteremtése, erőforrásmenedzsment, a környezeti ökoszisztémák védelme" stratégiai cél magába foglal minden olyan intézkedést, melyek összhangban vannak a Baranya vármegyei klímastratégiában (2017-2030) megfogalmazott célokkal, tehát esetünkben a következő részcélok relevánsak:

- energiahatékony és fenntartható településüzemeltetés;
- karbonsemlegesség, megújuló energiák használatának elterjedése, környezeti- és klímavédelmi alkalmazkodóképesség és szemlélet;
- fenntartható fejlődés, folyamatosan csökkenő ökológiai lábnyom;
- a település táji- és természeti erőforrásainak megőrzése, megfelelő tájhasználat biztosítása.

3.1.4 Önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervekhez, programokhoz való illeszkedés

Magyarhertelend Község Önkormányzata 2018-ban fogadta el a 2018-2023 időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP). A dokumentum 2024. márciusáig hatálybanmarad, az új Esélyegyenlőségi Program kidolgozása folyamatban van. Az abban megfogalmazandó jövőképés intézkedési célok összhangban lesznek a jelenleg hatályos dokumentummal. A HEP elérhető azalábbi linken:

https://www.magyarhertelend.hu/images/docs/magyarhertelend_hep2018_20191219.pdf

Magyarhertelend település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkrimináció-mentességet,
- szegregáció-mentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében, együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából többféle felzárkóztatást biztosító eszköz és kezdeményezés is létezhet. Szervezhetnek olyan képzési programokat, amelyeklehetőségetnyújtanak a lakosságnak új készségek és szaktudás megszerzésére.

Ez javíthatja a foglalkoztatási lehetőségeiket és elősegítheti az esélyegyenlőséget és az egyenlő bánásmód biztosítását. Emellett a munkahelyteremtő programok közül a közfoglalkoztatási program is nagy segítséget jelent a településen élő hátrányosabb helyzetű lakosok számára. Továbbáa lakhatási támogatás is nagy potenciált jelent a település számára. A digitális kompetenciák fejlesztéseiskiemelt cél.

A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, szervei, és a helyi szociális, egészségügyi, valamint civil szervezetek kötelesek együttműködni és kezdeményezni agondoskodást igénylő problémák megoldását. A szegénység elmélyülése miatt folyamatosan vizsgálják a helyi szabályokat és ezek hatásait, évente legalább egyszer felülvizsgálva a rendeletet az eredményességés hatékonyság érdekében. A Képviselő-testület pedig az esélyegyenlőségi szempontokat isfigyelembe veszi a helyi szabályozási tevékenysége során.

Az ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülőszolgáltatásokat nyújtanak folyamatosan és megbízható módon. Nincs hátrányos megkülönböztetés sem a település foglalkoztatásában, sem az oktatás és nevelés területén, sem pedig a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A HEP Intézkedési Terve (HEP IT) tartalmazza a célok megvalósításának lépéseit, forrásigényeit, a végrehajtásuk ütemezését. Fenti célok és intézkedések a Fejlesztési terv készítése, célrendszer megfogalmazása és beavatkozások meghatározása során maradéktalanul figyelembevételre kerültek.

Összesítő értékelés

Minden kitűzött cél megvalósításához elengedhetetlen a lakossággal, az intézményekkel, a civil szervezetekkel, ipari- és mezőgazdasági vállalkozásokkal, valamint az érintett hatóságokkal valószoros együttműködés, illetve szükséges az aktuális törvények, rendeletek és környezeti szabályozások ismerete. Alapvetően minden stratégiai részcél esetében azonosítható kapcsolódási pont a fentiekben említett tematikus stratégiák tekintetében.

Összességében megállapítható, hogy Magyarhertelend Fejlesztési tervében meghatározott célrendszer összhangban van a vizsgált dokumentumokkal, a kapcsolódási pontok pedig mindenegyes részcél esetében kimutathatók és azonosíthatók.

3.2 Tervezett fejlesztések/beavatkozások bemutatása

A Fejlesztési terv, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A Fejlesztési terv operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően, vagy akár, hogy teljeskörűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve, a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését.

A stratégiai célok minél hatékonyabb elérését elősegítve a település olyan fejlesztési irányokat, beavatkozásokat tervez, melyek előkészítésében és/vagy végrehajtásában valamilyen módon (megvalósítóként, partnerként, helyi jogalkotóként, egyéb együttműködőként) szerepet tud vállalni, ezáltal azok sikeres megvalósítása jobban tervezhető. Az önkormányzat az elkészült stratégiai dokumentumokat elektronikus formában közzéteszi, valamint erről tájékoztatja a gazdasági szereplőket, főbb szervezeteket, felhívva a figyelmet az esetleges együttműködésre.

A projektek megvalósításához külső – elsősorban állami és európai uniós- forrás nagymértékű igénybevételére van szükség. Emellett elengedhetetlen a helyi szintű együttműködések kialakítása, meglévő együttműködések megtartása. A szervezett és strukturált együttműködési módok igénybevételével a helyi vállalkozók megoszthatják elképzeléseiket a fejlesztési irányokról, vállalati célokról, melyekben az önkormányzat együttműködésére számítanak. Habár a fejlesztési terv elsősorban az önkormányzati beruházásokra koncentrál, a megfogalmazott célok megvalósításába, valamint egyes beruházásokba magánbefektetők bevonását is tervezi.

A Fejlesztési terv készítése során – a módszertani útmutatások figyelembevételével - az alábbi beavatkozás típusok azonosítása történt meg:

- A ***kulcsprojektek*** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik célnem, vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, de célszerű, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak. Magyarhertelenden 10 db kulcsprojekt tervezett, jelölésük: **K1-K10**.

- A ***hálózatos beavatkozás*** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a település egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójukvan. Magyarhertelenden 9 db hálózatos beavatkozás tervezett, jelölésük: **H1-H9**.
- ***Egyéb beavatkozások***: a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések. Olyan egyedi, pontszerű projektek, melyek a szűkebb környezetükben jelentkező helyi szintű hiányzó funkciót pótolnak, vagy meglévő funkciót fejlesztenek. Magyarhertelenden 6 db egyéb beavatkozás tervezett, jelölésük: **E1-E6**.

Ahogy Magyarhertelenden önállóan kezelendő településrészek nem kerültek kijelölésre, úgy akcióterületi projektek kijelölése, meghatározása sem releváns. A település viszonylag homogén szerkezete és kis mérete miatt nem értelmezhető egy külön kezelendő és fejlesztendő akcióterület lehatárolása, ahol egymással szinergikus hatást kifejtő fejlesztések valósulnának meg egy egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Ilyen értelemben Magyarhertelend egyetlen „akcióterületként" kezelendő a Fejlesztési tervben, ahol az egyes beavatkozások a település szintjén segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásuk kiteljesedését.

A következő táblázatban a Fejlesztési tervben meghatározott tematikus célok szintjén kerül bemutatásra, hogy teljesülésükhöz milyen beavatkozás típusok tervezése és megvalósítása javasolt/szükséges.

3. táblázat: Beavatkozás típusok a tematikus célok szintjén

CÉLOK		BEAVATKOZÁS TÍPUSOK		
Középtávú átfogó célok	Tematikus (rész)célok	kulcsprojekt	hálózatos projekt	egyéb projekt
PROSPERÁLÓ	T1 - Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés			
	T2 - Helyi gazdaságfejlesztés			
ZÖLDÜLŐ	T3 - Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés			
	T4 - Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés			
MEGTARTÓ	T5 - Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények			
	T6 - Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása			
KISZOLGÁLÓ	T7 - Közszolgáltatások minőségi javítása			
	T8 - Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése			

4. táblázat Tervezett beavatkozások részletes bemutatása

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
K1	**1.**	**Kastély, magtár és istálló épületek hasznosítása**	A beavatkozás célja a kastély, magtár és istálló épületek hasznosítása. Az épületek alkalmasak rendezvények megvalósítására szolgáló helyszín, továbbá idősek otthona, esetleg lakások vagy vállalkozást támogató szolgáltatások kialakítására is. Lehetséges tervezett projektelemek többek között: - rendezvényhelyszín kialakítása - kerékpáros, közösségi szálláshellyé alakítás (kiszolgálóhelyiségekkel) - faházak építése - összekötő folyosó építése a kastély és a magtár közé - kastély padlásterének átalakítása - coworking irodák, kis vállalkozások számára inkubátorház	KISZOLGÁLÓ – T8: Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése PROSPERÁLÓ – T1: Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés MEGTARTÓ – T6: Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása
K2	**2.**	**Hertelendi Termálfürdő és Szaunapark fejlesztése**	A kapacitások bővítését tervezik, ehhez a beléptetést és az öltözőket kell fejleszteni, továbbá nagyszükségvolna technológiai fejlesztésre is (elavultak a motorok, a szivattyúk, szellőzők, a konyha gépészete). Tervben van a fürdő részéről egy kültéri gyermek élményrész megépítése, valamint a beltéri családi szolgáltatáskínálat bővítése, további élményelemek, csúszdák fejlesztése. Szálláshelyek tekintetében szűk a kapacitás (a fürdő tulajdonában jelenleg egy 20 fős panzió van). A fürdő régi tervei között szerepel egy 140 szobás hotel megépítése is. Tervezett projektelemek továbbá: - Parkolók kialakítása, parkosítás - Palackozó ütem kialakítása - További külterületek vásárlásával szálláshelykapacitás növelése és fürdőfejlesztés megvalósítása	PROSPERÁLÓ – T1: Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés
K3	**3.**	**Üdülőterület fejlesztése**	Az üdülőterület telkei mind eladásra kerültek, szükséglenne új területek kimérésére. A panzió alatti önkormányzati területegy része külterület, egy része pedig belterület (jelenleg focipálya, valamint kosárlabdapálya található itt). A pályák mellett szántók találhatóak, melyek belterületbe vonása további üdülőterületek kialakítását tenné lehetővé.	PROSPERÁLÓ – T1: Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
K4	**4.**	**Kempingek szolgáltatásfejlesztése**	Meglévő kempingek szálláshelyfejlesztése (jelenlegcsaksátorés lakókocsi szálláslehetőségvan),téli-nyári kialakítás,szolgáltatások bővítése (mobilházak, wellness szolgáltatások, medence). A kemping magántulajdonban van, az önkormányzattámogatjaaz esetleges fejlesztéseket.	PROSPERÁLÓ – T1 Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés
K5	**5.**	**Főtér fejlesztése**	A főtéren jelenleg színpad és szökőkút található, a főtérteljes megújítása tervezett mind esztétikai, mint hasznosíthatóság szempontjából. Tervezett projektelemek többek között: - bugyogós korsó folyóka/szökőkút kialakítása - új színpad, tárolóhelyiség és kiszolgálóépület kialakítása - parkosítás, parkoló kialakítása - közművek föld alá telepítése - „kispolgárok parkja” kialakítása	KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése
K6	**6.**	**Kis tó és környezetének fejlesztése**	A jelenleg záportározóként funkcionáló tó és környezetének fejlesztése. A tó környezetét már kirándulóhellyé alakították, azonban szükség lenne további fejlesztésekmegvalósítására,mint pl.: - parkosítás, tűzrakóhely kialakítása, pihenőpadok telepítése - horgásztóvá alakítás - vizes élőhelyeket bemutató ösvény kialakítása a tó körül	KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés PROSPERÁLÓ – T1 Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés
K7	**7.**	**Szabadidő park fejlesztése**	A jelenlegi sportpálya területénekfunkcióbővítése,szabadidőpark kialakítása, teljes terület minőségi fejlesztése. Tervezett projektelemek többek között: - motorik park kialakítása - Magyarhertelend felirat kialakítása (pl. hab betűkből) - kerékpáros akadálypálya kialakítása - az aktuális trendeknek megfelelő sportprogramok szervezése gyerekeknek/fiataloknak(pl:asztalitenisz,PS, csocsó)	KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
E1	**8.**	**Közösségi centrum fejlesztése**	A főtéren található Közösségi centrum fejlesztésének megvalósítása, többek között: - ifjúsági klub eszközeinek bővítése - fitneszterem eszközeinek bővítése - az épület belső tereinek újragondolása, minőségi, esztétikai javítása - házasságkötő terem kialakítása az egyik jelenlegi rendezvénytérből - falusi szórakoztató rendezvények szervezése(húsvét, majális, alapítványi bál stb.) - alkotóház kialakítása	KISZOLGÁLÓ – T7 Közszolgáltatások minőségi javítása MEGTARTÓ – T5 Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények
E2	**9.**	**Idősek otthonának fejlesztése (befektetők által)**	Emelt komfortú idősek otthonának kialakítása befektetők által.	MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása
H1	**10.**	**Falufejlesztés**	A falu fejlesztése céljából az alábbi projektelemek megvalósítása van tervben: - új, kisebb turisztikai látványosságok kialakítása, megvalósítása - növénytelepítés, zöldítés, parkosítás megvalósítása, padok kihelyezése - szerkezet kialakítása szabadtéri kiállításokhozazöreg fasoron - közvilágítás LED-es korszerűsítése - helyi értékek háza kialakítása - nordic walking park - különböző tematikájú tanösvények megvalósítása - posta, plébánia épület bekapcsolása a fejlesztésbe	PROSPERÁLÓ – T2 Helyi gazdaságfejlesztés ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
E3	11.	Napszentély-kilátó és környezetének fejlesztése	A TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BA1-2022-00013 kódszámú projekt keretében sor kerül a kilátó újjáépítésére. A kilátóhoz vezető rövidebb túraútvonal kijelöléséhez,pihenőpadokkihelyezéséhez, a kilátó környezetének fejlesztéséhez, valamint a környékbeli egyéb turisztikai attrakciókat bemutató tájékoztató felület kihelyezéséhez további források bevonása szükséges. Megvalósítandó projektelemek többek között: - pados pihenő sziget (okospad) telepítése - kisebb fizetős szolgáltatások (pl: érmenyomó, messzelátó) telepítése - időjárás állomás, webkamera, szelfikeret telepítése	KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése PROSPERÁLÓ – T2 Helyi gazdaságfejlesztés ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés
E4	12.	Temetők fejlesztése	Temetők fejlesztése, parkosítás, útlétesítés, sírkert-kialakítás stb.	KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése
E5	13.	Magyarhertelend és Barátúr közösségének összekapcsolása	Közös cél Magyarhertelend és Barátúr közösségének összekapcsolása, közös programok szervezése.	MEGTARTÓ – T5 Közösség szerepe, együttműködések erősítése, közös értékek és élmények
K8	14.	Gazdaságfejlesztés	Kisebb méretű ipari park (gazdasági terület) kijelölése,kisebb műhelyek kialakítása, munkahelyteremtés elősegítése.	PROSPERÁLÓ – T2 Helyi gazdaságfejlesztés
H2	15.	Új telkek kijelölése, kialakítása	Új lakóterületek kijelölése (akár közművesítéssel). Szálláshelylétesítésre alkalmas kimért telkek kijelölése.	MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása
H3	16.	Elkerülő út megépítése	A Kossuth utcát elkerülő út megépítése annakérdekében,hogya település határában lévő mezőgazdasági vállalkozó gépeine haladjanak át a falun.	ZÖLDÜLŐ – T4 Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés
E6	17.	Közigazgatás, ügyintézés "smartosítása"	Szükséges a közigazgatás fejlesztése, ügyfélkiszolgálás,online ügyintézés kialakítása.	KISZOLGÁLÓ – T7 Közszolgáltatások minőségi javítása

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
K9	**18.**	**Aktív turisztikai fejlesztések megvalósítása (a Barátúri tó fejlesztése)**	Aktív turizmus fejlesztése a településen: - A Barátúri tó és környezetének fejlesztése. Az aktív turizmushoz kapcsolódóan a Barátúri tó partján egy Turisztikai Központ kerül kialakításra (TOP_Plusz-6.1.4-23 pályázat keretében). A Turisztikai Központban helyet kap mosdó, közösségi tér, raktár, büfé, öltöző, valamint beszerzésre kerülnek túrázáshoz használható közlekedési eszközök (kajak, kenu, kerékpár stb.). A projekt keretében továbbá parkolóhely, stég, valamint szabadtéri gyermekjátszótér kerül kialakításra. Ezen kívül a területen további projektelemek megvalósítása tervezett: - madárles építése parkosítással - szabadvízi strand, „SUP birodalom” - erdei tanösvény, kalandpálya kialakítása - erdei turista útvonalak rendbetétele	PROSPERÁLÓ – T1 Idegenforgalmi potenciál hatékony kihasználása, turizmusfejlesztés ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés KISZOLGÁLÓ – T8 Esztétikus falukép erősítése, épített környezet és közhasználatú terek fenntartható és közösségi célú fejlesztése
H4	**19.**	**Épületenergetikai fejlesztések**	A teljes településre kiterjedő energetikai korszerűsítés megvalósítása (intézmények, vállalkozások, lakosság).	ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés
H5	**20.**	**Környezettudatosság, fenntarthatóság, lakossági edukáció**	A lakosság környezettudatos szemléletének és gondolkodásának alakítása, amely hozzájárul a környezetbarát életvitel elősegítéséhez. Környezeti nevelést segítő programok szervezése, kiadványok előkészítése.	ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés
H6	**21.**	**Kerékpáros közlekedés fejlesztése**	Orfű-Siófok kerékpárút létesítése az alábbi települések érintésével: Orfű, Magyarhertelend, Magyarszék, Komló, Siófok. E-kerékpár kölcsönző építése, működtetése, erdei mountain bike pálya kialakítása.	ZÖLDÜLŐ – T4 Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés
H7	**22.**	**Gyalogos közlekedés fejlesztése**	Járda-, és padka felújítása, minőségi fejlesztése, gyalogos útvonalak, kereszteződések akadálymentesítése.	ZÖLDÜLŐ – T4 Fenntartható közlekedés- és mobilitásfejlesztés

Jelölés	Sorszám	Beavatkozás megnevezése	Rövid leírás	Dimenzió és kapcsolódó tematikus részcél
H8	23.	**HEP-ben szereplő intézkedések megvalósítása**	HEP-ben szereplő infrastrukturális és ESZA típusú intézkedések megvalósítása: - ESZA típusú intézkedések: A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági integrációja. A hatályos helyi esélyegyenlőségi programban szereplő intézkedésekmegvalósítása az érintett intézmények, érdekképviseleti csoportok, civil szervezetek és a lakosság bevonásával. - Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása: Épületek teljes körű akadálymentesítése - polgármesteri hivatal, közösségi centrum. Közhasználatú terek akadálymentesítése.	MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása KISZOLGÁLÓ – T7 Közszolgáltatások minőségi javítása
H9	24.	**Okos falu fejlesztések megvalósítása**	Digitális átállásra, okos település kialakítására történő törekvések megvalósítása, a falu "láthatóságának" elősegítése: - online felületek fejlesztése - közös turisztikai kártya fejlesztése - facebook oldal fejlesztése "Magyarhertelendért" - falu újság létrehozása - digitális falusi kaland (teljes falusi körséta, megállók, feladatok, játékok, applikáció segítségével)	PROSPERÁLÓ – T2 Helyi gazdaságfejlesztés MEGTARTÓ – T6 Társadalmi jóllét, lakosságszám megőrzése, fiatalok helyben tartása
K10	25.	**Naturpark létrehozása**	„Mecsek Tóvidék Naturpark” néven a résztvevő közösségek által létrehozott társulás, amely célja az érintett tájak természeti és kulturális örökségének megőrzése, bemutatása a vidék fejlődését elősegítő hasznosítása. Bevonható települések: Magyarhertelend (Barátúr) Bodolyabér, Magyarszék, Orfű, Abaliget, Kovácsszénája	ZÖLDÜLŐ – T3 Fenntartható környezetfejlesztés, energiahatékonyság, zöldítés

3.3 A beavatkozások/fejlesztések pénzügyi terve

Az alábbi táblázatban kerül bemutatásra a beavatkozásokhoz rendelt pénzügyi terv. A pénzügyitervet bemutató táblázatban meghatározásra került a fejlesztések becsült költsége (jellemzően bruttó) forintban, valamint kijelölésre kerültek azok lehetséges forrásai. Magyarhertelend fejlesztési lehetőségeit jelentős mértékben befolyásolja a rendelkezésre álló forrásokelérhetősége, a jelentősebb infrastrukturális beruházások kizárólag európai uniós, vagy állami támogatás igénybevételéveltudnak megvalósulni. Az önkormányzat saját pénzügyi eszközökkel, helyi erőforrások aktiválásával csak lényegesen kisebb léptékű intézkedéseket képes végrehajtani.

A stratégia tartalmaz olyan beavatkozásokat, projekteket is, melyek megvalósítása a magánszektorhoz köthető, ezen projektek esetében a várható ütemezés és pénzügyi tervezés még bizonytalanabb, nehezen becsülhető. (A nem becsülhető költségigényű beavatkozások költségei a megadott összegeken felül értendők!).

Az alábbi táblázat bemutatja a tervezett projektek megnevezését, indikatív költségét, valamint a finanszírozás lehetséges forrását:

5. táblázat Magyarhertelend tervezett beavatkozásainak pénzügyi terve

Sorszám	Beavatkozás	Támogatás összege (Ft)	Lehetséges forrás
1.	Kastély, magtár és istálló épületek hasznosítása	250 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Önerő
2.	Hertelendi Termálfürdő és Szaunapark fejlesztése	nem becsülhető	EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő Magántőke
3.	Üdülőterület fejlesztése	nem becsülhető	EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő Magántőke
4.	Kempingek szolgáltatásfejlesztése	nem becsülhető	EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő, Magántőke
5.	Főtér fejlesztése	85 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Hitel, önerő
6.	Kis tó és környezetének fejlesztése	15 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Hitel, önerő
7.	Szabadidő park fejlesztése	130 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Hitel, önerő
8.	Közösségi centrum fejlesztése	15 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Hitel, önerő

Sorszám	Beavatkozás	Támogatás összege (Ft)	Lehetséges forrás
9.	Idősek otthonának fejlesztése (befektetők által)	nem becsülhető	Magántőke Hitel, önerő
10.	Falufejlesztés	46 000 000 Ft	MFP, Állami támogatás EU-s forrás Hitel, önerő
11.	Napszentély-kilátó és környezetének fejlesztése	75 000 000 Ft	TOP Plusz (TOP_PLUSZ-1.1.3-21-BA1-2022-00013) Egyéb EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő
12.	Temetők fejlesztése	5 000 000 Ft	MFP Hitel, önerő
13.	Magyarhertelend és Barátúr közösségének összekapcsolása	nem becsülhető	EU-s forrás Állami támogatás Civil forrás, önerő
14.	Gazdaságfejlesztés	100 000 000 Ft	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Hitel, önerő Magántőke
15.	Új telkek kijelölése, kialakítása	nem becsülhető	MFP, Állami támogatás Hitel, önerő Magántőke
15.	Elkerülő út megépítése	nem becsülhető	EU-s forrás Állami támogatás Hitel
17.	Közigazgatás, ügyintézés "smartosítása"	10 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő
18.	Aktív turisztikai fejlesztések megvalósítása (a Barátúri tó fejlesztése)	200 000 000 Ft	TOP Plusz MFP, Állami támogatás Önerő
19.	Épületenergetikai fejlesztések	nem becsülhető	EU-s forrás MFP, Állami támogatás Magántőke
20.	Környezettudatosság, fenntarthatóság, lakossági edukáció	50 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás Civil forrás, önerő
21.	Kerékpáros közlekedés fejlesztése	15 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás
22.	Gyalogos közlekedés fejlesztése	10 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás
23.	HEP-ben szereplő intézkedések megvalósítása	nem becsülhető	EU-s forrás Civil projektek Állami támogatások Önkormányzati önerő

Sorszám	Beavatkozás	Támogatás összege (Ft)	Lehetséges forrás
24.	Okos falu fejlesztések megvalósítása	30 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás Hitel, önerő Magántőke
25.	Naturpark létrehozása	200 000 000 Ft	EU-s forrás Állami támogatás Önkormányzati társulási önerő
Összesen		**1 236 000 000 Ft**	

Beavatkozások szerinti forrásigény

A különböző projekttípusok szerinti költségbecsléseket az alábbiakban összesítettük(anembecsülhető költségigényű beavatkozások költségei a megadott összegeken felül értendők!):

Kulcsprojektek:	980 000 000 Ft
Hálózatos beavatkozások:	151 000 000 Ft
Egyéb beavatkozások:	105 000 000 Ft
A FEJLESZTÉSI TERV ÖSSZESÍTETT TERVEZETT FORRÁSIGÉNYE:	**1 236 000 000 Ft**

3.4 A beavatkozások, fejlesztések ütemezése

A következő táblázatban (GANTT diagram) az egyes beavatkozások megvalósításának tervezett időtartama, ütemezése kerül bemutatásra. Az időbeli tervezés a ma rendelkezésre álló információk alapján történt becslés, az egyes beavatkozások előkészítése, források elérhetővé válása, befektetői-beruházói igény megjelenése és egyéb előre nem tervezhető körülmény az ütemezést felülírhatja, módosíthatja.

6. táblázat: A beavatkozások, fejlesztések ütemezése (GANTT diagram)

Beavatkozás	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Kastély, magtár és istálló épületek hasznosítása							■	■	■	■	■	■	■	■																		
Hertelendi Termálfürdő és Szaunapark fejlesztése							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■					
Üdülőterület fejlesztése									■	■	■	■	■																			
Kempingek szolgáltatásfejlesztése													■	■	■	■																
Főtér fejlesztése									■	■	■	■																				
Kis tó és környezetének fejlesztése													■	■	■	■	■															
Szabadidő park fejlesztése										■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■											
Közösségi centrum fejlesztése																		■	■	■	■											
Idősek otthonának fejlesztése (befektetők által)													■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Falufejlesztés							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■												
Napszentély-kilátó és környezetének fejlesztése		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																		
Temetők fejlesztése																					■	■	■	■								
Magyarhertelend és Barátúr közösségének összekapcsolása							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Gazdaságfejlesztés									■	■	■	■	■	■	■	■																
Új telkek kijelölése, kialakítása																	■	■	■	■	■	■	■	■								
Elkerülő út megépítése																	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Közigazgatás, ügyintézés "smartosítása"													■	■	■	■	■	■														
Aktív turisztikai fejlesztések megvalósítása (a Barátúri tó fejlesztése)							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
Épületenergetikai fejlesztések							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Környezettudatosság, fenntarthatóság, lakossági edukáció							■	■	■	■																						
Kerékpáros közlekedés fejlesztése																	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
Gyalogos közlekedés fejlesztése																						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
HEP-ben szereplő intézkedések megvalósítása					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Okos falu fejlesztések megvalósítása						■	■	■	■	■	■	■	■	■																		
Naturpark létrehozása															■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

3.5 Partnerség, interjúk

3.5.1 Partnerség

A partnerség megvalósításának meghatározó szerepe van a tervezési folyamat során, hiszen ez ad lehetőséget a partnerek fejlesztési elképzeléseinek és véleményeinek megismerésére, valamint hozzájárul a társadalmi elfogadtatáshoz is. Az összetett kihívások nem oldhatók meg az állampolgárok, civil szféra, illetve a helyi gazdasági szereplők között létrehozott partnerségek nélkül. A különböző szintű szereplők bevonása egy partnerségbe kihívásokat jelent, azonban ezáltal a helyi szereplők jobban érzik azt, hogy a tervezett beavatkozások hatással vannak rájuk, másrészt a helyi és regionális szereplők segíthetnek a projekt eredményeinek terjesztésében és támogathatják a hosszú távú tervezést.

Magyarhertelend Településterve (ezen belül Fejlesztési terve) és a Megalapozó tanulmányelkészítése során az alábbi partnerségi akciók valósultak meg:

- személyes interjúk (mélyinterjú) az Önkormányzat által meghatározott személyekkel
  - Szeledi Katalin, Magyarhertelend község polgármestere (2022.11.03): Magyarhertelend jövőképe, térségi szerepe, kiemelt fejlesztési területek, társadalmi tényezők, közszolgáltatási-, és intézményi ellátottsága, vállalkozásfejlesztési-, és befektetésösztönzési stratégiája, a község gazdasági helyzete, társadalma, munkaerőpiaci helyzete, digitalizáció.
  - Bernhardt Béla, Kertvéllesy Gábor, Hertelendi Termálfürdő és Szaunapark (2022.10.20): a fürdő működésének aktuális helyzete, folyamatban lévő fejlesztések, lehetséges fejlesztési irányok.
- fókuszcsoportos interjú az Önkormányzattal közösen meghatározott személyekkel (2022.11.03)
- E-TÉR-ben történő egyeztetési folyamat a jogszabályokban meghatározott szervezetekkel és csoportokkal (ez részleteiben nem kerül bemutatásra jelen fejezet keretében)

A folyamat során elkészült részmunkaanyagok véleményezése folyamatos volt, az Önkormányzat képviselőtestületének 7/2017 (VII.11.) számú önkormányzati rendeletében foglaltaknak megfelelően zajlott. A munkafázisok során elkészült rész-anyagok véleményezésre (képviselő-testületi ülés, civil fórum, stb.) és a felmerült igények alapján pontosításra, kiegészítésre kerültek.

A Fejlesztési terv és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok kidolgozása és megvalósítása során bevonandó potenciális partner-lista, mely a részvételi tervezés és a társadalmasítás alapjául szolgált, a következő:

Önkormányzati szervezeti egységek, részönkormányzatok

- Magyarhertelendi Önkormányzati Hivatal
- Magyarhertelendi Közös Önkormányzati Hivatal
- Magyarhertelendi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Barátúr-Magyarhertelend Német Nemzetiségi Önkormányzat
- jegyző (Dr. Keresztes Izabella)
- képviselő testület: Szeledi Katalin, Dr. Oberling János, Gráber Zoltán, Molnár Mónika, Dr. Szeitz Boglárka

Közszolgáltatók, intézmények

Egészségügyi intézmények és szociális ellátás:

- Dr. Oberling János háziorvos (Cím: 7394 Magyarhertelend, Petőfi u. 26.)
- Orvosi ügyelet (Cím: Komlói Egészségcentrum, Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium Egészségügyi Központ 7300 Komló, Majális tér 1.
- Védőnői szolgálat: Götzerné Seid Edit (Cím: 7394 Magyarhertelend, Petőfi u. 26.
- Család és Gyermekjóléti Szolgálat:
    - Weigert Tamás (Cím: 7394 Magyarhertelend, Kossuth u. 46.)
    - Család és Gyermekjóléti Központ készenléti ügyelet
- Házi Segítségnyújtás:
    - Varga Csabáné - szociális gondozó
    - Finkné Virág Anita - szociális gondozó

Közintézmények:

- Ligeti Mikrotérség Óvodái és Mini Bölcsődéi - Magyarhertelendi Tagóvoda (Cím: 7394 Magyarhertelend, Petőfi u. 26.)
- Brázay Kálmán Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakképző Iskola (Cím: 7394 Magyarhertelend, Kossuth u. 53/c.)
- Könyvtár: Csorba Győző Könyvtár - Baranya vármegyei könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer

Közlekedést biztosító szervezetek:

- Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. (DDKK)
- MÁV Zrt.

Civil szervezetek

- Magyarhertelend Bordalkör Egyesület – programok, utazások szervezése főként az időskorú lakosság számára
- Magyarhertelend Termál Turisztikai Egyesület – kulturális programok szervezése, helyi vállalatok segítése, turisztikai lehetőségek feltérképezése, megvalósítása
- Magyarhertelend Polgárőr Egyesület – közbiztonság, rendezvények biztosítása
- Barátúr-Magyarhertelend Német Nemzetiségi Önkormányzat – kulturális tevékenység, hagyományőrzés
- Magyarhertelendi Roma Nemzetiségi Önkormányzat -kulturális tevékenység, hagyományőrzés
- 7Domb Motoros Egyesület- motoros élet hagyományainak megőrzése, kulturált motorozás elősegítése
- Magyarhertelendi Civil Klub Alapítvány- helyi lakosság életminőségének javítása
- Hertelend és Vidéke Kulturális Egyesület- kultúra, környezet, temészetvédelemésegészséges életmódhoz kapcsolódó ügyek képviselete
- De La Salle Szent János Egyesület – iskola működtetése az egyesület szellemi közössége által megfogalmazott elvek szerint
- Fluminensis Ismeretterjesztő, Urbanisztikatörténeti és Műemlékvédelmi Egyesület- múlt eseményeinek feltárása, Fiume város emlékének megőrzése
- Magyar Szauna Szövetség - a szaunázás, mint egészség megőrzési életmód széles körű megismertetése
- PRO-FEELL Motorsport Egyesület - a motorsport, mint szabadidős, illetve versenyszerű sporttevékenység népszerűsítése, szervezése
- Dél-Dunántúli Gyógy- és Termálfürdők Egyesülete - a dél-dunántúli gyógy-, és termálturizmus fejlesztése, imázsépítés

Vállalkozások (jelentősebb adófizetők)

- Mindszentgodisai AGROTERM Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.
- MA-GÁR Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
- HERTELENDI TERMÁL Szolgáltató Kft.
- Pécsi Ementrop-Investment Kereskedelmi Korlátolt felelősségű Társaság
- ENERGIQ Gazdasági és Energetikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.
- Lajos László ev.
- Árnyas14 Kft.
- BIASZIL Kft.
- Gráber-Fuvar Fuvarozó Kft.
- SAZADÉV Teherfuvarozó Kft.
- Natúr Takarmány Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
- SUAVIS Egészségügyi és Szolgálató Bt.
- K-MECHANIC Mérnöki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
- MAGYARHERTELENDI SÖRFŐZDE Kft.
- MINDSZENTGODISAI AGROTERM Kft.
- SAZADÉV Teherfuvarozó Kft.
- SZEVITÁL Egészségügyi és Szolgáltató Bt.
- Színrelép Kft.
- Vertical Metal Kft.

Az önkormányzat az alábbi szervezetekkel áll szoros együttműködésben:

- Hertelendi Termálfürdő és Szaunapark
- Kapucinus Sörfőzde (Magyarhertelendi Sörfőzde Kft.)
- Magyarhertelendi Termál Turisztikai Egyesület
- Mesés Mecsek Térségi Turisztikai Társulás
- Hertelend és Vidéke Kulturális Egyesület
- Magyarhertelendi Polgárőr Egyesület
- Magyarhertelendi Civil Klub Alapítvány
- Kerékpáros szövetség
- Országos és Baranya vármegyei természetjáró szövetségek
- De La Salle Szent János Egyesület (Brázay Kálmán Gimnázium)
- Baranya Vármegyei Bűnmegelőzési Tanács
- Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesület (LEADER)

Az interjúk és egyeztetések dokumentumai, feljegyzései az önkormányzatnál iktatásra kerültek, a személyes adatok védelme okán azokat részleteiben nem ismertetjük. Az interjúk során elhangzottak eredményei beépítésre kerültek a megalapozó dokumentumba, a javasolt fejlesztési elképzelések pedig felhasználásra kerültek a fejlesztési terv célrendszerének és tervezett beavatkozásainak kidolgozásakor.

4 FEJLESZTÉSI TERVLAP

A fejlesztési tervlap az általános használatú területek figyelembevételével meghatározzaastratégiaés a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit,azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.